

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Praeceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

**Henricus, de Sancto Ignatio
Leodii, 1709**

Caput LXV. Præparatio & dispositio ad Tonsuram Clericalem requisita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

tum: quia uovet se facturam id quod hominem facere decet.

C A P U T L X I V .

Beneficii ecclesiastici descriptio ac divisio.

545 **B**eneficium ecclesiasticum est jus perpetuum,

Ecclesiastica authoritate constitutum, percipiendi fructus ex bonis ecclesiasticis, Clericis competens, ob spirituale aliquod officium. Dicitur 1°. *jus perpetuum*, id est ex institutione sua perpetuo durans. Unde excluditur Vicaria temporalis, & pensio perpetua. Quia prior non habet perpetuitatem; posterior eam non habet ex institutione sua, sive ex natura & legi pensionis.

546 - 2°. *ecclesiastica authoritate constitutum*, vel scilicet authoritate Summi Pontificis, vel Episcopi: quia nisi illud Papa vel Episcopus exeretur, vel saltem confirmaverit, non est beneficium ecclesiasticum ad sensum sacrorum Canonum. Unde beneficii ecclesiastici nomine non veniunt Capellæ, etiam perpetuæ, à viris nobilibus privatâ autoritate in Castellis constituta, ab ipsiusque collata. Per consequens non obligant ad Horarum recitationem, nec Capellani faciunt Episcopo subjectum, in ordine ad sacros ordines suscipiendos, licet Capellani, iis in perpetuum provisi, eorum titulo, tamquam titulo patrimonii, vel quasi patrimonii, possint ordinari. Qua de re videri potest Garcia de beneficiis p. 1. c. 2.

547 - 3°. *ex bonis ecclesiasticis*, id est donatio ne, emptione, vel alio iusto titulo Ecclesia acquisitis.

4°. *Clerico competens*, id est tonsurâ clericali insignito: soli namque Clerici juxta sacros Canones superiorum ecclesiasticorum capaces sunt. Unde per hoc à ratione beneficii excluduntur præbenda Canonissarum Bellicarum, sicut & præbenda Canonis non annexa, que Laicis de Ecclesia bene meritis subinde conceduntur.

5°. *ob spirituale aliquod officium*, quale est v.g. Choro assistere, Officium Canonicum cantare, vel recitare, Sacrum facere, Sacra menta ministrare. Quia beneficium datur propter officium, cap. ult. de rescriptis.

548 Dividitur beneficium ecclesiasticum 1°. in regulare & secularē. Illud regularibus ad dictum est; istud nonnisi secularibus conferri solet. Unde cap. 5. de beneficiis in 6. hæc habetur regula: *secularia secularibus, regularia regularibus conferenda sunt*, regulariter utique. Quia secularia beneficia curata regularibus concedi possunt, non tamen alia, ne ipsis occasio fiat vitæ liberioris & otiosæ.

549 2°. in electivum, patronatum, & collativum, seu liberum. *Electivum* electione acquiritur, secutâ confirmatione. *Patronatum* acquiritur presentatione, facta à Fundatore, habente jus presentandi. *Collativum* acquiritur collatione liberâ, id est non dependente ab electione, nec à Patroni presentatione.

3°. in beneficium curatum, & non cura-

tum. *Curatum* est beneficium curam habens animarum. Et istud aliud est curam habens animarum cum jurisdictione exteriori, ut sunt Episcopatus, Abbatia, & Prioratus. Aliud sine exteriori jurisdictione, ut sunt Curæ Parochiales. Similiter *non curatum* aliud est habens jurisdictionem sine animarum cura, ut sunt Abbatia quædam jurisdictionales, sicut & dignitates, personatus, &c. Aliud nec curam animarum habens, nec jurisdictionem, ut sunt Capellaniae.

4°. in beneficium simplex, & duplex. *Simplex* est beneficium sine cura animarum, sine dignitate, præminentia, &c. ut Canonicatus, Capellania, &c. *Duplex* est illud quod annexam habet animarum curam, vel prælaturam, vel dignitatem, vel personatum, vel præminentiam, vel jurisdictionem, vel officium, seu administrationem.

Prelatura est beneficium vel officium cum cura animarum, annexam habens jurisdictionem in foro extero.

Dignitas est beneficium annexam habens præminentiam, jurisdictionemque ecclesiasticam.

Personatus est beneficium annexam habens sine jurisdictione præminentiam ecclesiasticam, post dignitates.

Præminentia ecclesiastica est honorificus locus in Choro, Capitulo, processione, suffragio dando, &c.

Beneficium officium, est beneficium administrationem habens rerum ecclesiasticarum sine jurisdictione, ut thesauraria, primiceriat, cantoria.

C A P U T L X V .

Preparatio & dispositio ad Tonsuram Clericalem requisita.

Sunt multi, & pro dolor! nimis multi, qui tonsuram clericalem non eo quo oportet animo, nec debita cum dispositione suscipiunt, nihil aliud intendentes, nisi vel à laice se eximere jurisdictione; vel se ad beneficia comparanda, seu potius ad percipiendos temporales eorum fructus & honores capaces reddere, de nulla alia re solliciti: unde plerunque tonsuram clericalem absque animo corrigendi, absque ulloque contritionis affectu indigne suscipiunt in statu mortalis peccati.

Tales peccate mortaliter sententia est gravissimorum Doctorum, Navarii tr. de orat. & Horis Canonis c. 5. n. 15. Hallerii, Doctoris & Professoris Sorbonici l. de Sacris Ordinationibus tit. de preparat. & disposit. Ordinandor. sec. 4. §. 1. Eminentiss. Cardinalis Noaillii Archiepiscopi Parisiensis in Constitutione edita 1. Octob. 1696. Natalis Alex. tr. de Sacr. Ord. c. 3. a. 3. reg. 21. Navarii verba sunt: *Compluribus, qui primâ tonsurâ, aut quanor minoribus initiantur, satius foret ipso ordinationis die frangere crura, quam primâ tonsurâ, aut quatuor minoribus ordinari. Tum quod nullâ pravia*

confessio, aut verâ compitio ordinantur in statu peccati mortali. & consequenter mortali-
ter peccant... Tiam quod non se ordinant ad finem debum. Talem mortaliter peccate Hali-
lierius inde probat, quod Deo & Ordini Cle-
ricali injuriam inferit: Deo quidem injuriam
inficit, qui nullâ precedente in Deum conver-
sione (cum ramen ipse totus Hierarchia prin-
cipium & caput habeatur) ejus se famulatu con-
sercat. & Hierarchia initiatione sumit, nec se
in ipsum, tamquam functionis ecclesiastica sco-
pum, dirigit. Ordini vero Clericali contumeliam
inuit, cuius cum finis sit ad Deum adducere,
non potest sine ejus opprobrio qui quam eum or-
dinem ingredi aversus a Deo.... Tonsuram
quaque Clericalem contaminat (quam verè a
mundo abstrahentem, ad Deum adducentem di-
cere possumus) eaque significatio suâ frustra-
tur, qui mundi inquinamentis conspurcatus, &
diuini contemplationibus ministerisque ineptus,
eadem iniurari non vereatur.

553 Capite vero 3. S. 6. n. 30. hæc habet refle-
xione dignissima: Ad eo jam passim aliquorum
inolevit temeritas, & religiosus contemptus,
ut non ad tonsuram modo, verum etiam ad om-
nes ordines, solius temporalis beneficij, vel otii,
vel honoris gratia se conferant; tonsuram vero
præferunt, eo tantum fine capessant, abstantes
sacra ista designatio in Clericum ad sua commo-
da; Episcopalem benedictionem ad profanæ am-
bitiones converentes; Ecclesia expectationem fru-
strantes; evertentes mysticum ceremonia istius
sensum; mendacii ecclesiastica, qua in tonsura
collatione funduntur, verba precepsque arguen-
tes; professionem Clericatus temere ementientes;
ejusque prærogativam injusit ac fraudulenter
usurpantes. Quos proinde necisio quis a lethali
noxa excusare posse, quis injuriam, sacrilegii,
publici mendacii, abususque rei sacra non levibus
criminibus confititos tenore ostendimus.
Nulla vox tota crimina velare potest, nulla ra-
tio inveni. Quis enim leuem materiam censeat,
profanationem res sacra, violationem totius Cle-
ricalis, promissionem coram tota Ecclesia fal-
larem, usurpationem alieni juris, Ordinis Cle-
ricatus perturbationem? Quis adeò perfida
frontis, ut defendere audeat, leve crimen esse
ambitionem illam, ac avaritiam, qua sacros
Ritus, contra Ecclesia intentionem, in sua com-
moda honoresque auctorgent? Quis nos illud
crimen sacrilegia temeritatis arguat, per quad
publica benedictia, eaque mystica, cassa, my-
sterio vacua, inans, infruituosa reddatur, ita
ut quod gravius etiam est, in pluribus mendaciis
coargui possit? Quis non mendacium in Spiritum
sanctum, publicam illam Clericalis puritatis pro-
fessionem, qua sit Deo, spectabilibus Angelis,
audientibus Sanctis, stipulationem firmante Ec-
clesia, acceptamque habente Episcopo, esse cre-
dat, si ab eo discordet profectus animus?

554 Vera ista esse facile intelligit, quisquis le-
tiâ mente perpendit, quod quisquis Tonsuram
Clericalem suscipit, ritu solemni coram
Ecclesia profitetur, Dominum Deum partem

esse suam: Dominus pars hereditatis mea;
quodque vi istius professionis talem se exhibere
debet, ut & ipse possideat Dominum, & possidea-
tur a Domino, inquit Hieronymus epist. 2.
Capillos ipsi tondere Episcopus, ut hoc riu-
significet, quod quisquis statum illum amplecti-
tur, facili cupiditates debeat resuscitate. Co-
mam illi tondere in modum Corona, ut often-
dat se illum specialiter adscribere in militiam
Regis Regum Iesu Christi, pro salute nostra
spinis coronati. Superpelliceo ipsum induit,
dicens: Induat te Dominus novum bonum,
qui secundum Deum creatus est, in iustitia &
sanctitate veritatis, ut eo ritu notum ipi facias
eum qui se Deo consecrat in statu Clericali,
veterem hominem expoliare debet cum acti-
bus suis, & novum induere, scilicet Domini-
num Iesum Christum. Denique Deum pro
novis Clericis orat, ut donet eis Spiritum san-
ctum, qui habitum Religionis in eis perpetuum
conservet, & à mundi impedimento ac secula-
ri desiderio corda eorum defendat. Perfecti pro-
inde in virtute esse debent, juxta S. Thomam
in 4. dist. 24. q. 3. a. 1. q. 1. Et juxta S. Cy-
priani epist. 66. ab altari & sacrificio non
debent recedere, sed die ac nocte celestibus re-
bus & spiritualibus inservire. Debent Monachis
esse perfectiores, juxta S. Hieronymum
ubi supra dicentem: Sic vive in Monasterio,
in Clericus esse merearis. Unde S. Augustinus
epist. 60. alias 76. ad Aurelium dicit, quod
aliquando etiam bona Monachus vix bonum Cle-
ricum faciat. Debent denique intentionem &
spem habere se in Clericalis Ordinis disciplina
permansuros, inquit S. Carolus Borromeus in
Concilio IV. Mediolan. p. 11. tit. de his que
pertinent ad Sacram. Ordin. ita ut prima tonsu-
ra initiari non debeat, de quibus probabilis
conjectura non sit, eos in Deo fidem cultum
præsent, hoc genus elegisse, juxta Tridentinum
fess. 2.3. c. 2.4. sive, ut Deo fidem & per-
petuum cultum præsent, prout loquitur Concilium
Burdigalense anni 1583. cap. 14. Ab
ista vero sancta intentione quam alieni sunt,
qui tonsuram clericalem non suscipiunt, nisi
ex seculari desiderio! Quam contumeliosi
sunt illi statui, qui absque ulla conversione
& poenitentia illum suscipiunt in statu pec-
cati mortali! Imò sancti Bernardi judicio im-
più sunt. Quis enim magis impius, an pro-
ficiens impietatem, an mentiens sanctitatem? Non
ne is qui, etiam mendacium addens, gemitat
impietatem? Apolog. ad Guilielmum Abbat.
c. 1.

CAPUT LXVI.

Novem conditiones requista in recipiente
beneficium.

Primò debet esse Clericus, saltem prime
tonsuræ. Alias absque dispensatione Pape
non potest beneficium habere. Quod si tale
sit beneficium, ut certum requirat ordinem,
inhabiles sunt qui eo carent, quamvis ex con-
suetudine rigorem legis mitigante sufficere vi-